

ковця була багатогранною і ґрунтовною, включала в себе згадку про багатьох діячів минулого, культурологічні характеристики епохи, місцеві особливості будівництва храмів та прояви са-крального мистецтва.

Кінцевим пунктом перебування краєзнавців у Галицькому районі став Музей архітектури та побуту Прикарпаття у Крилосі. Директор музею Л. Мельничук провела оглядову екскурсію по скансену, підкреслила різноманітність побутових особливостей чотирьох етнорегіонів Прикарпаття, які представлені у музею – Гуцульщини, Покуття, Бойківщини та Опілля.

Євген Букет (м. Київ)

СТАРТУВАЛИ ВІКІЕКСПЕДИЦІЇ МІСТАМИ І СЕЛАМИ УКРАЇНИ

2006 року український сегмент міжнародної інтернет-енциклопедії Вікіпедії започаткував проєкт «Населені пункти України». Головною метою проєкту є створення статей про всі населені пункти нашої держави та приведення їх до енциклопедичних стандартів. Власне перша частина задуму кілька років тому була реалізована шляхом перенесення до Вікіпедії бази даних «Регіони України та їх склад» із сайту Верховної Ради України, а от друга – досі не втратила актуальності і лишається предметом постійної роботи редакторів Вікіпедії.

Основними завданнями вікі-проєкту «Населені пункти України» сьогодні є переведення в цифровий формат багатотомного видання «Історія міст і сіл Української РСР», переклад українською мовою і перенесення до Вікіпедії статей про українські міста і села з «Географічного словника Королівства Польського...», викладення до Вікіпедії інформації, що побачила світ протягом останніх 20 років в місцевій пресі, краєзнавчій літературі тощо, створення тематичних вікіпроєктів і порталів за регіонами України. До останнього завдання належить, зокрема, завантаження географічних мап та створення галерей фото і відеоматеріалів, присвячених населеним пунктам України.

Саме для того, щоб наповнити реальним змістом візуальну частину інтернет-енциклопедії громадська організація «Wikimedia Polska Association» 2009 року запровадила Вікіекспедиції. Це – вилазки вікіпедистів углиб країни задля отримання матеріалів (насамперед фотографій) для поширення на умовах вільних ліцензій, налагодження зв'язку з місцевими організаціями та промоції Вікіпедії.

Завершилася конференція відвіданням Історико-меморіального музею імені Степана Бандери на його малій батьківщині у Старому Угринові Калуського району, де краєзнавці поклали квіти до пам'ятника С.Бандері.

XII Всеукраїнська наукова історико-краєзнавча конференція «Освітнянське краєзнавство: досвід, проблеми, перспективи», узагальнивши напрацьований досвід співбуття краєзнавства і освіти, поставила чіткі завдання перед краєзнавчим і освітянським загалом держави щодо активного розвитку краєзнавчої складової у національній освіті України.

В Україні проведення Вікіекспедицій теж має сенс, – вирішило керівництво ГО «Вікімедія Україна», – але цей проєкт може мати значно вагоміші результати, якщо участь у його організації та проведенні візьмуть краєзнавці.

Отже, 26-27 серпня ц. р. Київська обласна організація Національної спілки краєзнавців України спільно з ГО «Вікімедія Україна» провела Вікіекспедицію до Макарівського району Київської області. Таким чином «Вікімедія Україна» спільно з НСКУ поклали початок великої Вікіекспедиції містами та селами України.

Мета експедиції – фотофіксація пам'яток історії, культури, краєвидів тощо та зустрічі з місцевими краєзнавцями, громадськістю, владою. Відзняті фотоматеріали до 1 жовтня були розміщені у Вікісховищі на умовах ліцензії cc-by-sa 3.0 unported для ілюстрування статей Вікіпедії (див. докл. http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Wikiexpedition_to_Makarivskiy_raion_of_Kyiv_Oblast). Київська обласна організація НСКУ також допомогла суттєво поліпшити близько сотні статей проєкту «Міста і села України» Вікіпедії матеріалами з наявної краєзнавчої літератури про Макарівський район.

Загальний маршрут вікіекспедиції склав 450 км. Волонтери об'їхали всі села району та зробили понад тисячу фотографій. Погода – відмінна, враження – прекрасні, настрій – піднесений. Особливої ваги експедиції додали зустрічі вікіпедистів з головою Макарівської РДА Ярославом Добрянським, сільськими головами Гавронщини Олексієм Кобою і Ясногородки – Тетяною Семе-

новою, редактором газети «Макарівські вісті», членом НСКУ Петром Сухенком, директором Макарівського історико-краєзнавчого музею Веніаміном Вітковським, краєзнавцями, членами спілки – Ігорем Годенковим, Любов'ю Шамотою, Діною Нетребою. А Ясногородський фольклорний колектив «Ясен Цвіт» влаштував для гостей справжній концерт. Від імені організаторів експедиції хочу подякувати за підтримку сільській громаді Ясногородки та Макарівському районному осередку ВГО «Громадянська позиція».

Це була не лише перша в Україні експедиція, організована з метою наповнення інформацією української інтернет-енциклопедії Вікіпедії, а і, як виявилось, перша за всю історію одночасна фотофіксація населених пунктів Макарівщини.

Учасники подорожі були зворушені теплим прийомом місцевих мешканців, живописними краєвидами, чепурними селами. Але побачили чимало стихійних смітників, зруйнованих будівель, покинутих господарств. Особливо вразило селище Кодра, де можна знімати продовження кінострічки «Сталкер», з недобудовами, багатоповерхівками серед піску, будинок колишнього «залізничного короля» барона фон Мекка – пам'ятка архітектури першої половини XIX століття – серед чагарів у центрі села Копилова, а також те, що з півдесятка малих сіл на півночі Макарівщини – безіменні. Тобто не мають навіть елементарних в'їзних дорожніх знаків.

За підсумками експедиції 30 серпня в інформаційному агентстві «RegioNews» відбулася пресконференція Київської обласної організації Національної спілки краєзнавців України та ГО «Вікімедіа Україна» на тему «Фонд Вікімедіа розпочинає вікіекспедицію містами та селами України».

У зустрічі зі ЗМІ взяли участь генеральний директор Асоціації підприємств інформаційних технологій України, виконавчий директор ГО «Вікімедіа Україна» Юрій Пероганич, член правління «Вікімедіа Україна» Олексій Юрченко та відповідальний секретар Київської обласної організації НСКУ Євген Букет.

Як наслідок, подія мала значний резонанс. Її висвітлили понад півтора десятка інтернет-видань, газети «Слово Просвіти», «Макарівські вісті», радіо «Ера-FM». Доповідь про вікіекспедиції прозвучала на Першій українській Вікіконференції, що відбулася 17 вересня в межах 18-го «Форуму видавців» у Львові. 27 жовтня 2011 вікіекспедиції були темою авторської програми Романа Коляди «Український вимір» на першій програмі Українського радіо.

Експедиція до Макарівського району поклала початок великій Вікіекспедиції містами та селами України, упродовж якої редактори Вікіпедії планують зібрати фотоматеріали пам'яток природи, історії та культури з усієї України. Вікіекспедиції надалі проводитимуться переважно у вихідні дні. Увійти до їхнього складу зможе будь-який користувач Вікіпедії. Для цього необхідно заповнити відповідну форму на сторінках Інтернет-енциклопедії. Київська обласна організація НСКУ й надалі планує сприяти в організації подібних заходів, також запрошуємо до співпраці з Вікіпедією краєзнавців з інших областей.

Українська Вікіпедія вже сьогодні вшестеро перевищила розмір Української радянської енциклопедії за кількістю статей. Щодня тут створюється 200 нових статей і вноситься 7 тисяч редагувань. Щомісяця українську Вікіпедію переглядає 30 мільйонів користувачів. 31 серпня українська Вікіпедія за кількістю статей обігнала норвезьку і вийшла на 14-те місце серед 282 Вікіпедій різними мовами світу. Вона де-факто є основним джерелом енциклопедичної інформації для переважної більшості користувачів Інтернету в усьому світі. За охопленням Інтернет-аудиторії, Вікіпедія в Україні посідає шосте місце з показником 60 %. Інтернет-енциклопедія безоплатна для користування, вільна для редагування будь-ким, не містить реклами і утримується за рахунок добровільних пожертв окремих осіб і організацій.

Джерела та література

1. Антонюк Н. Вікіпедія проведе експедиції містами і селами України // Слово Просвіти. – 2011. – 8-14 вересня. – Ч. 36 (621). – С. 9.
2. Букет Є. Вікіекспедиції як спосіб збирання інформації в проекті «Населені пункти України» // Тези доповідей Першої української Вікіконференції. – Львів, 17 вересня 2011 р.
3. Букет Є. Макарівський район в об'єктиві фотоапарата // Слово Просвіти. – 2011. – 8-14 вересня. – Ч. 36 (621). – С. 9.
4. <http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіекспедиції>
5. http://ua.wikimedia.org/wiki/Вікіекспедиції/Вікіекспедиція_до_Макарівського_району_Київської_області,_26-27_серпня_2011
6. http://www.nsku.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=495%3A2011-08-31-08-28-04&catid=48%3A2010-10-04-11-49-52&Itemid=64&lang=uk
7. <http://wikimediaukraine.wordpress.com>.